

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Compte amb l'endeutament

El Govern ha de vigilar la despesa i buscar més ingressos

El projecte de pressupost del 2020 preveu uns ingressos corrents de 447 milions d'euros i unes despeses corrents de 391 milions. Si a aquestes despeses sumem les despeses de capital, 79 milions, el resultat és un dèficit de caixa lleugerament superior als 23 milions d'euros. Aquesta xifra supera en més de 10 milions, un 77% més, l'import del dèficit previst al pressupost del 2019, que era de 13 milions.

Aquest increment en el dèficit de caixa del 2020 ve provocat principalment perquè les despeses corrents està previst que creixin molt per sobre dels ingressos corrents; si aquests creixen un 0,5%, les despeses ho faran en més d'un 3%. Aquesta diferent evolució entre ingressos i despeses corrents s'ha de tenir molt present perquè a mitjà i llarg termini pot generar increments molt substancials del dèficit de caixa.

Certament, si en lloc de mirar les xifres pressupostades analitzem les dades de liquidació per veure quina és la seva evolució recent, observem que a l'últim pressupost liquidat, el 2018, el dèficit de caixa final és lleugerament superior als 2 milions, xifra molt inferior a l'import previst en el pressupost d'aquell any. I això succeeix perquè les despeses de capital liquidades finalment representen poc més del 50% de l'import pressupostat. Per tant, sembla que l'única manera que hi ha perquè finalment el dèficit no es dispari és retallant la inversió pública.

En el pressupost es preveu un

determinat nivell d'inversió pública, se suposa que d'acord amb les necessitats de l'economia andorrana, però des del 2011, any rere any, el nivell real d'inversió dels governs de DA està molt allunyat d'aquestes necessitats.

No és pas el mateix que el deute es generi per finançar un gran programa d'inversions, els resultats del qual se suposa que contribuiran al seu pagament, o que s'origini perquè no hi ha més remei.

Sostenim que es pot recaptar més sense haver d'augmentar la pressió fiscal

---

Retallar la inversió pública sembla l'única manera que el dèficit no es dispari

---

El deute públic és un mecanisme per periodificar les situacions adverses i que, sortosament, fa uns anys que té un cost reduït per la reducció dels interessos a satisfer. Aquesta millora relativa que es deriva de l'abaratiment del servei del deute no s'hauria de malbaratar per la incapacitat que demostra el ministre de Finances a l'hora de subjectar els comptes públics.

Aquesta és l'alarma que cal encendre: convindria no endeutar-se més a conseqüència de deixar caure el control de la des-

pesa i abandonar la recerca d'un augment d'ingressos.

Tant de bo es pogués dir que el deute augmenta perquè ha augmentat la inversió pública, sobretot la més productiva, i en conseqüència cal finançar-la. Però és ben evident que no és pas això el que hi ha al Pressupost 2020.

Cada país és sobirà per establir el sistema fiscal que millor s'adapti a les seves circumstàncies i prioritats. Ara bé, a tot arreu això es fa mitjançant una combinació d'impostos: els directes, que generalment permeten tenir en compte les circumstàncies dels contribuents sent, per tant, més justos; els indirectes, que generalment permeten recaptar d'una manera més eficient; i les cotitzacions socials, que solen estar vinculades a les prestacions de la Seguretat Social. En el cas andorrà, però, els pesos d'aquests tres tipus d'ingressos estan molt allunyats dels sistemes que poden servir com a referència. En el pressupost del 2020, el pes dels impostos directes sobre el total d'ingressos impositius, incloent-hi les cotitzacions socials, és del 13%, el que representa uns 20 punts per sota del pes mitjà de la Unió Europea.

Els progressistes defensem mantenir el nivell actual de la pressió fiscal seguint criteris controlables de justícia i necessitat. És a dir, que es pot –i caldria– recaptar més sense haver d'augmentar la pressió fiscal. Això és el que convé per controlar unes xifres perillosament desequilibrades.